

Linksmiausių Kalėdų Švenčių Visiems!

DAUG ĮVAIRIŲ VERTYBIŲ YRA IR SENOJE MŪSŲ KULTŪROJE

Savinis be Atodairo Tą, Kas Svetimo, Nėra Išmintinga

Kalėdų šventės yra viena puošniausių tradicijų, kurias esame paveldėję iš praeities. Nei viena vėliau atsiradusių pramogų: "movies", radijo, televizija, arba opera neįstengė jų pakeisti ar užtemdyti. Iš tikro, šios šventės sutinkamos dar triukšmingiau ir įvairiau minimos šiandieninėje Amerikoje, negu kada nors pirmiau.

Taip yra dėl to, kad mes esame įpratę prie jų iš pat mažens ir jose tiek daug visko yra, kad ir vėlesniame amžiuje randame jose daug ko smagaus ir džiuginančio. Be to, Kalėdos yra jungiamos su gana svarbiais įvykiais praeityje. Krikščionims ji reiškia Kristaus - Išganytojo užgimimą. Tokia prosvaitė buvusi paskelbta Jono Krikštytojo penkioliktose Romos imperatoriaus Tiberijaus viešpatavimo metuose.

Bet Kalėdos jau buvo minimos ir anksčiau. Tikrenybė, jos yra viena seniausių žmonijos švenčių, kurios buvo skiriamos močiutės - saulės pasveikinimui. Mūsų protėviai turėjo įvairių giesmių, apeigų, ceremonijų pasitikti "grįžtančią" saulę, kuri juos turėjo "išganyti" nuo sniegynų, šalčių, o aplinkinei gamtai gražinti gyvybę.

Senovės sąvokos apie Kalėdų prasmę žymiai pasikeitė, bet jų išorinė forma pasiliko maž daug ta pati. Mes linksmi sutinkame tas šventes, linkime visiems kuo geriausios kloties, papuošiam gatves ir namus eglutėmis, languose pakabiname vainikus su žvakutėmis, teikiame savo artimiesiems ir draugams dovanas, susirenkame į puotas, giedame įvairias giesmes ir pan.

Taigi, ši, paveldėta iš senų gadynių šventė, pasilieka pilnoje galioje ir mūsų laikais. Ir ne vien tik ši šventė, bet ir daugelis kitų tradicijų, kultūrinių vertybių ir išminties taisyklių, pasiekusių mus iš praeities, neišnyko iš mūsų kasdieninio gyvenimo. Išimkime tą viską iš savęs ir mūsų sieloje pasilikis

Kaip Kalėdų Eglaitė Pasiekė Ameriką

Anglijoje pirmą sykį Kalėdų eglaitės paprotys, kaip spėjama, buvo įvestas vokiečių princesės Lievan, 1829 metais. Bet kalėdinė eglaitė plačiau paplito tik, kai 1841 metais ją Vindzoro pilyje uždegė karalienės Viktorijos — princas eskortas Albertas.

Tais pačiais 1841 metais ši Kalėdų eglaitės paprotį, ištėkėjusi už Orleano kunigaikščio Paryžiuje paskleidė Meklenburgo princesė Elena.

Nėra galutinai nustatyta, nuo kada šis kalėdinis paprotys atsirado Amerikoje. Kai kas teigia, jog ji įvedė po 1830 metų vokiečiai ateiviai, bet kiti vėl nurodo, jog apie tą patį laiką Philadelphiaje Kalėdų eglaitė buvo uždegę ir ateiviai iš Anglijos.

didelė tuštuma, kurią sunku būtų užpildyti.

Mes, lietuviai, gyvendami ilgesnį ar trumpesnį laiką šioje šalyje, susiduriame su visokiais naujoviškumais — technikos pažanga, skirtingomis kultūromis, papročiais ir žmonėmis. Mūsų tarpe yra tokių, kurie mano, jog pasisavinimas be atodairo ką naujo ir svetimo jau savaime reiškia progresą. Dėja, ne visada būna taip.

Mokintis, tobulėti reikalinga, nes kitaip mes atsiliktumėm nuo gyvenimo. Tačiau, ne viską, kas yra mūsų ir nuosava, turime iškeisti į nežinomą arba svetimą mums vertybę. Nėra išmintinga atsižadėti lietuviškos kalbos, jei mokame anglų, arba nutraukti ryšius su savo tautiečiais, jei užmezgam platesnę pažintį su kitomis grupėmis. Pamėgimas lietuviškų dainų, pažinimas savo tautos praeities, įvertinimas nuosavo meno, papročių reiškia tą patį, ką įvertinimas pats savęs.

Lietuvių kultūra yra viena seniausių indo - europiečių tarpe. Jeigu ji išsilaiškė tūkstančių metų, tai reiškia, kad joje buvo kas nors tokio pastovaus, gražaus ir naudingo, taip kaip ir pačiose Kalėdose. Todėl neleiskime tai kultūrai sunykti saviškių tarpe, bet palaikykime ją ir dar labiau praplėskime. Siame mašiniame automatu amžiuje ji mus yra reikalingesnė, negu kuomet nors.

Pirmoji Ginnazija Lietuvoje Buvo Įkurta 1539 Metais

16-jo šimtmečio pradžioje Lietuvą buvo pasiekusi taip vadinama renesanso srovė, kelianti susidomėjimą senovės graikų filosofija, menu, literatūra ir bendrai kultūra.

Jauni lietuviai, grįžę iš Anglijos, Olandijos, Prancūzijos ir kitų vakarų Europos kraštų, greitai atsidūrė konflikte su išvyravusia lenkų įtaka ir siaura vienuolynų scholastika.

Pasėkoje to, Lietuvoje pradėjo steigtis aukštesnės mokyklos. 1539 metais Vilniuje atsidarė pirmoji ginnazija su šešiais dešėtkais mokinių. Jos steigėju buvo kunigaikštis Mikalojus Radvila, o vedėju — A. Kulvietis.

Panašios mokyklos netrukus įsikūrė: Panevėžyje, Kedainiuose, Naugarduke, Nesvyžiuje, Slucke, Kaune, Vitebske ir kitur.

Jose buvo dėstoma: istorija, geografija, Lietuvos teisė, svietimos kalbos.

Po Liublino unijos, 1569 metais, išgalėję lenkai jėzuitai ėmė atakuoti tas mokyklas ir vieną po kitos užgrobti.

Toji Vilniaus ginnazija išgyvavo apie šimtą metų, bet jėzuitams paėmus į savo rankas visą žmonių švietimą, ji buvo uždaryta 1640 metais.

Geriau aš, nelaiminga, akmeniu pavirščiau, negu už nemylimo tekėčiau. (Lietuvių liaudies patarlė)

Premiero Wilsono Aimanavimai

Londonas. — Britų premieras Harold Wilson nusiskundė, kad Britanija šiuo metu neturi artimesnių draugų. Pasak jo, Jungtinės Valstybės mažai paisto apie tai, kad britų imperija likviduojasi "į rytus nuo Suez"; Rusija pikta žiūri į Didžiąją Britaniją už tai, kad toji aštriai pasmerkė Sovietų karinę invaziją į Čekoslovakiją, de Gaulle priešinis D. Britanijos įsileidimui į Bendrąją Rinką, o Vakarų Vokietija negali atleisti britams už nuvertinimą savo valiutos.

Meiliški Burtai Kūčių Vakare Turėjo Daug Ką Nulemti Jannimui

Kalėdų šventės buvo panaudojamos ir meiliškiems burtams. Kai kuriose Lietuvos apylinkėse anais laikais merginoms ir jauniems vyrams buvo patariama Kūčių vakare išgerti po gurksnį alaus ar giros devyniuose skirtinguose namuose.

Atlikus tą, galima būtų tikėtis, jog ilgai netrukus jis ar ji sutiks tinkamą vyrą ar žmoną.

Istorija yra filosofija, pamokanti pavyzdžiais. (Lord Bolingbroke)

Kaip Rusai Apiplėšia Okupuotus Kraštus

Tonas sovietinių anglių pasaulinėje rinkoje kainuoja 81 rublis. Vienok okupuotieji rusų kraštai, taip vadinami "satelitai" yra priversti mokėti 129 rublius.

Sovietinis gazolinas Sveicarijoje ir Belgijoje parduodamas po 131 rublių už toną; Čekoslovakijoje ir Lenkija turi mokėti po 337 rublius už toną. Tona sovietinės medvilnės Vakarams pristatoma po 526 rublius už toną, rytiniame Berlyne jos kaina — 957 rublius.

Pirkdama batus Varšuvoje, Sovietų Sąjunga moka po 3 rublius, 61 kapeiką už porą Vakarų rinkose lenkai gauna už juos dvigubai tiek.

Dar daugiau Sovietai apiplėšia Baltijos kraštus. Maistą ir įvairius pramonės gaminius Sovietai paima iš ten mokėdami 23 nuos. mažiau, negu už tą viską reiktų kitur mokėti.

Pasaulinė Deimantų Gamyba

Ieškojimas deimantų žemėje prasidėjo Indijoje 800 metų prieš Kristaus užgimimą. Dabartiniais laikais daugiausiai deimantų užtikama Pietinėje Afrikoje, ypač Williamson kasyklose, Tanzanijoje, iš ten paeina didžiausias kiekis deimantų.

Jų užtikama taipgi Kongoje, Angoloje, Vidurinėje Afrikoje respublikoje ir kai kur Pietinėje Amerikoje.

Surado Pateisinimą

Žmona netikėtai įėjusi į virtuvę, pamatė savo vyrą bučiuojant tarnaitę.

— Ach, išdykėli! Tu jau bandai meilintis prie trečios tarnaitės!

— Bet ar tai mano kaltė, kad tu taip dažnai keiti jas?

Toliau Kovos Už Reformas

Praha. — Čekoslovakų parlamento vadovas, neapkenčiamas Kremliaus Smrkowski, buvo vienintelis iš žymesnių Prahos pareigūnų, kuris nedalyvavo konferencijoje Kieve su sovietine "trejūke".

Pasikalbėjime su spaudos atstovais, Smrkowski pareiškė, kad jis nepakeis savo nusistatymo ir toliau kovos už įvedimą liberalinių reformų, kurias siekia užsmaugti Maskva.

Žodis "Vargdienė" Daug Ką Atskleidė Vokiečių Kalbininkui

Seniau mes dažnai girdėdavom dainose ir kasdieninėje kalboje žodį "vargdienė" ar "vargdienėlis". Mums buvo ir tebėra suprantama tiesioginė jo prasmė, kuri reiškia sunkesni būvi — vargingas dienas.

Bet vienas vokiečių kalbininkui, Friedrichui Muelleriui (1823-1900), tas žodis "vargdienė" yra atskleidęs gilesnį turinį ir tiesioginį ryšį su senovės lietuvių būdu ir pažūras į savo artimuosius.

Minėtas kalbininkas, nagrinėdamas žodį "vargdienė", priėjo išvados, jog lietuviai praeituose amžiuose irgi turėjo būti geros širdies žmonės. Jie ypatingai atjautė našlaičius, varguoliai ir tuos, kuriuos paliedavo įvairios sunkenybės ir nelaimės.

Jokioje kitoje indo-europiečių kalboje mes neužtikime tokio simpatingo ir jautraus žodžio, kaip "vargdienė" ar "vargdienėlis".

Uždegimu Laužo Buvo Sutinkamos Kalėdos

Senesnių laikų Lietuvoje Kalėdų šventės buvo sutinkamos įvairiomis ceremonijomis ir apeigomis.

Viena jų buvo uždegimas didelio laužo, į kurį kiekvienas turėjo įmesti gabaliukus medžio.

Sustoję aplink laužą, atlikdavo įvairius burimus, dainuodavo ir šūkaudavo.

Liepsnojanti ugnis, anos gadynės žmonių manymu, nuvydavo nuo sodybų piktas dvasias ir parodydavo saulutei kelią į šiaurę.

"Yuletide" Senovinis Vardas Kalėdoms

Kalėdų šventės angliškai, skandinavai dažnai pavadinama taipgi "Yule" arba "Yuletide" vardu. Jis yra kilęs iš skandinavų "Jul" ir reiškė žiemos iškilme.

Tuo laikotarpiu dideli laužai buvo užkuriami dievo Thor garbei, primenant jam, jog žemėje labai šalta ir kad jis privalėtų išsklaidyti piktus šalčius.

Viduramžio laikais ir angliškai pradėjo deginti ratus — "logs". Bet kadangi Anglijoje nebūdavo taip šalta, tai tokius laužus Kalėdų išvakarėse žmonės skirdavo nubaudimui piktųjų dvasių.

Kelionės Ispūdžiai Rudens Metu Trijose Valstijose

Nežiūrint į mūsų New Buffalo, Mich., lietuvių senstantį amžių, mes visgi pilni jaunatviško žvalumo, geros nuotaikos, todėl ir satarėm leisti spalio 9 d. kelionę. Taip ir padarėm. Klemensas su Pearl paskirtu laiku buvo jau prie durų.

Turėdami pilną pasitikėjimą vairuotoju ir žinodami, kad jis per daugelį metų Chicagoje buvo taxi valdytoju ir abiejų Klemensas ir Pearl gerą būdą, mus traukė, kad kuo greičiausiai pradėjus kelionę.

Oras buvo gražus ir šiltas. Pavažiavus apie 50 mylių, saule skaisčiai pradėjo šviesti. Zodžiu, diena ideališka tam tikslui. Nusprendėm, kad nestotum, kol nepasieksime Lansing, Mich.

Bet kaip 94 kelias, taip ir 27, abu geri ir mums besišnekučiuojant ir čia pat valstijos sūsinė (kapitolius). Sustokim kur kavos puoduką išgerti, bet mūsų vežėjas (draiveris) "nenugirdo" ir nei nejutom, kaip Lansingas liko užpakalyje.

Kada jau buvome netoli St.

Johns, mūsų vežėjas "suminkštėjo" ir pasiūlė sustoti kavos, nes tik kavos, bet ir "jaunus" kaulus reikia paminklinti.

Sėdom ir vėl į ratus. "Arklis" traukė gerai, net pasišokinėdamas. Jau ir Mt. Pleasant. Rodos visai netoli.

Klemensas sako: — Mes kavos gerėm, bet arklį pagirdyti pamiršome.

—Štai stotis, sustok, lai jis geria, kiek jam telpa; Išgeręs šyvis, rodos, bėga dar geriau ir nei nejutom, kaip pasiekėme Grayling, Mich. Iš čia jau paleidžiam 27 keliu ir gauname platų, 75 kelią, kuris tiesus kaip striūna, veda tiesiai Kanadon parubežin.

Nuo čia vaizdas jau prasideda visai kitoks. Ukiai maži, ir galima sakyti suvargę, rodos, kad namai nėra matę dažu dešėtkus metų. Kiti pakrypę į šonus, o iš kitų tik likę griūvėsių krūvos. Tų pastatų tik retenybė, mat dideli plotai girių ir mūsų kelias iš abiejų pusių neapsakomai gražiai išpuoštas spalvotais medžiais, tiesiog negali-

ma atsidžiaugti tokiu gamtos puošnumu.

Privaziavę Cheboygan, sustojam aplankyti mano giminaitį kun. Sateiką, kuris šiame mieste kunigauja kokia 15 metų. Susiradę jį, greit rengėmės pietų, mat, jau buvo apie 1:30 val. po pietų. Kad gavus geresnę valgyklą, nusprendėm važiuoti į Mackinac City. Suradę gerą valgyklą ir po gerų pietų, grįžtam atgal į Cheboygan nakvynėi.

Kelias gal koks 23 mylių ilgio nusidriekęs, pagal Lake Huron, vientik vasarotojų namais ir gana tvarkingai apstatytas.

Spėjus pasirūpinti nakvynėi ir atsigtuli, kai pradėjo lengvai lietaus lašai rodytis. Miegojimas ramus. Pakilę ryte, važiuojam į tą pačią valgyklą pusryčių, o jau iš čia per garsųjį Mackinac tiltą 75 keliu į Kanados pusę, Sault St. Marie, besigroždami medžių gražiomis spalvomis, nei nepajutom, kaip pasiekėm kelio galą. Miestas nėra didelis ir be industrijos. Dauguma gyventojų verčiasi bizniu iš keleivių.

Tie vadinami Famous Soo Locks, keturi gero dydžio laivai, kuriais keleiviai naudojami dėl pavažinėjimo. Labai įdomu, kada laivą su žmonėmis, įvažiuojusį į Lock, iškelia 21 pedą aukščio ir atidarius duris, išvažiuoja į Lake Superior. Grįžtant privažiujai Kanados pakraščius, sustoja trumpam laikui Kanadoje ir vėl nuleidžia laivą 21 pedą žemyn ir atgal į Lake Huron.

Zmonių daug, tad ir biznio daug, valgykla ir didelis kambarys "suvenyrų", kur vyksta gyva prekyba.

Aplankę tą garsiąją vietą, plaukėm laivu dvi valandas. Vėliau pasukom į vakarus, paskiau po kairę į Wisconsiną. Be milžiniškų girių teko Wisconsiną matyti ir tokių vietų, kur 30 — 40 metų atgal daugelis ir iš lietuvių gavo 50 akrų miško veltui

arba už žemę atlyginimą. Išsikirto medžius, pasistatė trobelę, sunkiai dirbdami įsikūrė arba pašitraukė atgal į miestą, palikę tą visą sunkų darbą, kur ir dabar liudyja, kad ten niekas negali gyventi.

Privaziavę Madison, Mis., apsisistojom nakvynėi, o jau kitą dieną pusryčių leidomės tolyn. Priešpiečio saulės spinduliuose graziame ore, be matant mes jau ir Rockforde. Apsistojome pas Pearl pusseserę ir jos vyrą Petrą ir Stasę Alinauskus.

Čia apsisistojom dviem dienom, nors ir labai gaila, kad tokia nuosirdi moteris, kaip Stasė, radom ligone — dešinės rankos kaulas skiles ir ranka iki alkūnės įdėta į gipsą ir daktaro įkyta per dvi savaites nenuimti gipso. Taip būtų, kad Romoje buvęs, nematyti popiežiaus, taip ir Rockforde esant neaplankyti Lietuvių klubo, tai graži, švari, gerai užlaikoma ir gerai biznį daranti užėiga. Rockfordie-

čiai didžiuojasi klubu, bet yra kuomi, nes tai yra lietuvių vienybės centras.

P-nai Alinauskai pasiturinčiai gyvena ir labai gerą širdį rodo, kad jie viską atiduotų. Dvi dienas buvom, nakvojom ir tik už aciu ir dar savo vaisių prikravė, kad net automobilio spyruoklės linko.

Apleidę Alinauskų šiltą vietelę, už poros valandų mes jau pasiekėm Villa Park, Ill., ir apsisistojom pas p-nus Palionius. Su Palioniais turiu seną pažintį, tad ir kalbų netrūko. P-na Palionienė jau pasakojo apie savo anūkę Zuzaną, kuri prieš dvi savaites išvažiavo mokintis į De Kalb, Ill. Mums besišnekučiuojant, bemažant ir stalas liko apkrautas pietumis. Papietavę dar po valandėlės, pradėjom baigti savo per Michigan, Wisconsin, Illinois ir Indiana valstijas ilgą kelionę.

—Kaimynas

Juokas, Tai Sveikata!

Tame posakyje yra daug tiesos, nes kas dažniau nusi juokia ir būna linksmesnėje nuotaikoje, tas pagelbsti savo nervams, virškinimui, širdžiai ir pan.

Yra kita ilgesnė patarlė: "Juokis pats ir kiti juoksis su tavim, o jei verkši, tai verkši pats vienas". Tą daugelis mūsų

jau esame patyrę, nes taip buvo per ilgus laikus. Juk ir dabar linkime vieni kitiems Linksmy Kalėdų švenčių, tuomi išreikšdami prielankumą savo artimiesiems, draugams ir pažįstamiems.

Linksmumas yra kilnesnių jausmų išraiška, kuris sušildo

sielas ir kitiems žmonėms. Pati mūsų prigmis reikalauja juoko, nes jis kaip koks ventiliatorius išvedina slėgiančias nuotakas ir prašalina nuobodumą.

Našlaičių ašaros ir akmenų praskelkia.

Linksmy Kalėdų Švenčių LINKIU VISIEMS SAVO DRAUGAMS IR VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

DAN KURAITIS

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Kazys Sidlauskas

Cook apskrities prokuroro padėjėjas

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

JOHN PAKEL - President of

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

6245 SO. WESTERN AVENUE

CHICAGO 36, ILLINOIS

GROVEHILL 6-7575

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Visiems Draugams ir Visiems Lietuviams

ZOLP'S MILLWORK

LIETUVIŲ ISTAIGA

SILVESTRAS ir MARIE ZOLP, Sav.

3554 So. Halsted St. - Chicago 9, Ill.

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ

Visiems Mūsų Geriems Tautiečiams

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI Furniture Center, Inc.

Marquette Parke, 6211 So. Western Avenue

Vedėjas J. LIEPONIS

PROSPECT 8-5875

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

LINKIME
VISIEMS NARIAMS, RĖMĖJAMS
IR CHICAGOS LIETUVIAMS

VALDYBA:

Povilas Masilionis — pirmininkas,
Jonas Didžgalvis — vice-pirmininkas,
Herman Danta — fin. sekr.,
Juozas Keturakis — nutarimų sekr.,
Rožė Didžgalviene — kontrolės sekr.,
Adelė Šankus — išdininkė,
Antanas Jusas — korespondentas.

Lietuvių Žagariečių Klubas

CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

METROPOLITAN BANK & TRUST COMPANY

ESTABLISHED — 1914

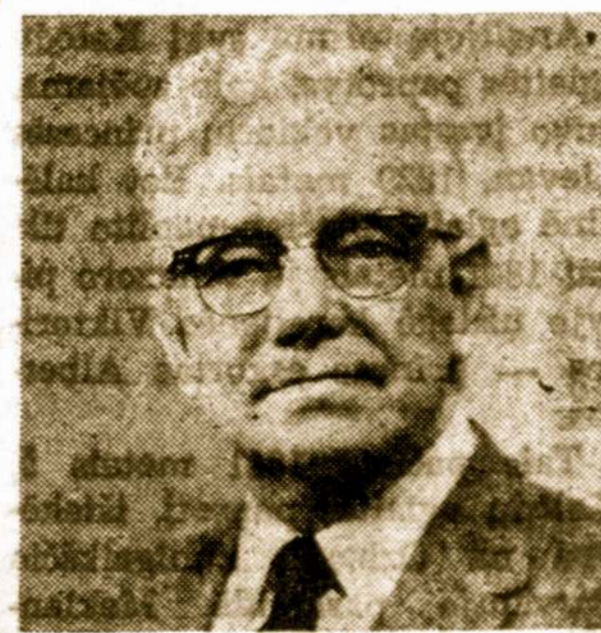
Cermak Road and Leavitt Street

Chicago, Illinois

Telefonas CLlfside 4-1000

All deposits insured to \$15,000.00 by F.D.I.C.

Geriausių Linkėjimų Kalėdų Šventėms

Walter Rask — Rasciauskas
Prezidentas

American Service Travel Bureau

9727 So. Western Ave.

Tel. 238-9787

Aprūpinam keliones į visas pasaulio dalis ir taipgi tarpininkaujame atvykimui iš Lietuvos atostogoms ar visam laikui.

Lietuvos Kaimuose Kalėdų Šventėse Būdavo Daug Visokių Linksmųjų

Savotiški Sveikinimai ir
Zaidimai Kaimuose

Kai kurie pereito šimtmečio lietuvių rašytojai yra užrekdavę Kalėdų papročius, nuotalką ir celebracijas kaimiečių tarpe. Kalėdos ir Nauji Metai turėjo anuomet ypatingos, mistiškos svarbos. Įvairūs įvykiai švenčių metu, tam tikri gamtos apreiškimai Kūčių naktį arba prieš Naujus Metus, turėjo daug ką nulemti.

Būsimas derlius, ligos, krikštynos, vestuvės būvo nulemtos kaip tik tame švenčių laikotarpyje.

Atsiradavo įvairių žinių, burtininkų, aiškintojų, kurie patys yra paveldėję tas gudrybes iš tėvų arba protėvių, o dabar perduoda jas jaunesniems.

Tie žiniai turėdavo daug ko pasakyti, atspėti. O jų žodis, švenčių laikotarpyje, buvo nenuginčijamas.

Įvairios Kalėdų linksmybės ir sveikinimai, paprastai, prasidedavo antrą švenčių dieną.

Kaimiečiai lankydavo vieni kitus, sveikindami ir išsigerdami alaus. Sveikinimo forma būdavo viena ir ta pati, pradėdant komplimentu, jog aplankomas ūkininkas turi gerą žmoną ir gražius vaikus.

O po tokių komplimentų, kurių gausiai gailėsis geriausio maisto ir gėrimų.

Jaunieji susirinkdavo atskirai kokiame nors didesnėje troboje ir popietį praleisdavo šokiuose ir žaidimuose.

Anais laikais yra buvę daugiau originališkų žaidimų, negu mūsų atmintyje.

Buvo suruošiami ištisi dramatazivimai, su ilgais ir iš anksto išmoktais pasikalbėjimais. Pav., žaidimas: "Ganaū, ganaū aveles", įpina vilką, piemenį, avis, ožį, gaspadorių ir pan.

Įvyksta kontestas tarp piemens ir vilko, vienas saugo, kitas gauda aveles. Pasikalbėjimai būdavo gyvi, juokingi ir įdomūs.

Daugelis anų laikų žaidimų užsiliko ir iki mūsų laikų. Pav.,

žiedo dalinimas, vaikymas aplink ratą, pelė ir katė, kaip tai: "Oi, tu karvelėli", "Noriu miego" ir pan.

Kai muzikantai ir šokėjai pavarėdavo, tai visi susirinkdavo aplink stalą pasiklausyti ką kuriam išbūrs kortos, šlaudų traukimai, švino lėjimas ir pan.

Mergaitėms svarbiausiai rūpėjo patirti kada ir kokie piršliai atvažiuos į jos kiemą.

Vakarop jaunieji išėdavo ir apsnigtas pievas arba laukus, nešdami malkų, rąstų ir šiaudų. Jie užkurdavo ten didelį laužą, kuris apšviestdavo visą apylinkę.

Toji ugnis turėjo simboliškos reikšmės — pagelbėti saulutei nūgalėti tamsos pajėgą ir sugrįžti arčiau žmonių.

O kam nebuvo miela ir smagu pasivažinėti rogemis arba papuošta "lubnele", lekiant baltu, minkštu keliu!

Tas sportas, vienas seniausių, buvo kiekvienam priimamas ir visų mėgiamas.

Taip, Kalėdų šventės buvo smagios ir turiningos ir prieš šimtą metų. Kai kuriais atžvilgiais jos buvo puošnesnės ir įvairesnės, negu dabar kad yra.

Laukinės antys nuskrenda apie 70 mylių į valandą.

Vilnius

Vilnius — senoji Lietuvos sostinė, su kadaise galingos pilies griuvėsiais, užsilikusiais ant Gedimino kalno. Per ilgą laiką pro jį ejo prekybos ir kariniai keliai, o jis pats buvo centras galingos valstybės.

Iškilęs tarp girių ir kalnų, apjuostas Nerim ir Vilnele, jis globoja praeities liekanas ir meno kūrinius.

Daug yra kitų puošnių miestų, bet nei vienas jų taip meiliai nepriglaudžia mūsų, neatiduoda savo širdies, kaip Vilnius, kadaise buveinė didžiųjų vadų ir tautos pranašų.

Gamtos apdovanotas gražiomis apylinkėmis, stovįs ten, kur buvo senoji šventovė, daug sykių priešų užpultas ir išlaisvintas, miestas didvyrių ir kankinių — Vilnius buvo ir pasiliks politinis ir tautinis Lietuvos židins.

Advokato Gabumai

Advokatas į savo klientą:
— Išdėstyk man visą reikalą aiškiai. Aš jį vėliau pats sumaišysiu.

Karaliaus Gimtadieni Minejo Chicagoje

Praeitą sekmadienį, School of Nursing patalpose, 1900 West Polk St., Chicagoje įvyko Ceilono karaliaus gimtadienio minėjimas, kurį surūšė jo tautietės — nursės (gail. seselės) mokinės, studijuojančios šioj mokykloje.

Susirinko apie 500 įvairaus amžiaus ceiloniečių. Banketė rengėjai tam banketui ruošėsi keletą dienų, kartu privežė ir iškabino daug plakatų, raginančių aplankyti jų kraštą ir įsigyti jų amatinių gaminių bei geriausio šilko; buvo išstatyta jų gaminių paroda. Dalyviai gėrė, šoko ir vienas kitą apdovanojo šventiniais paketėliais.

Užklaustos jų kaimynės, filipinietės nursės-seselės sakė, kad anieji minėjo kažkokią atgyveną, nes karaliai jau išėję iš mados. Filipinai neturėjo ir neturi karaliaus, pas juos renkamias demokratišku būdu žmonių prezidentas. Jos visai nesupranta, kaip dabar dar gali būti karaliaus valstybės valdybo forma.

kuri yra archyvine liekana, padėtina į muziejų. pr. fab.

Žmona: — Jeigu taip, tai eikime namo.

Vyras: — O, ne! Trečiame akte tenoras bus nudurtas. Su malonumu į tai pažitėsim.

Zmogus keliauja per pasaulį, ieškodamas tai, ko jam reikia, ir suranda tai, tik sugrįžęs namo. (George Moore)

Operos Ivertinėjai

Žmona į vyrą. — Matau, kad tau nepatinka to tenoro dainavimas.

Vyras: — Iš tikro, jis per daug rėkia!

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Visiems Chicagos Lietuviams

Jūlius ir Theodora Kuzai

Šv. Kalėdų proga, sveikinu visus klientus, pažįstamus, veikėjus, ir visus lietuvius, linkėdamas visiems geresnių ir linksmesnių Šv. Kalėdų ir ateinančių Naujų Metų!

1968 metai nebuvo lietuviams linksmi, kadangi daug sūnų buvo karo tarnyboje atskirti nuo savųjų, aukodami gyvybę bereikalingame pasauliniame konflikte. Lietuviai taip pat susilaukė ir kitą nemalonumą, kuomet kard. Cody atstusas į Chicago įvedė savotiškus pakeitimus, kurie veikia prieš sunaikinimą lietuvių kultūros, laisvės ir išsilikymo. Taip pat dr. Redmond atvažiavęs į šį miestą irgi pravedė savotišką sistemą, kuri pragaistingai paveikia mokyklų sistemos stabilizaciją, ir privedė vaikus prie demoralizacijos.

Todėl nuo savęs asmeniškai prašau, kad sulaukus Šv. Kalėdų dieną, kiekvienas lietuvis pasimelstų, prašydamas Gausio Kūdikėlio pagalbos, kad kard. Cody ir dr. Redmond būtų prasalinti iš Chicagos. Tik tuomet sustiprėtų lietuvių dvasia, energija, religija, ir vėl galėtume linksmi kvėpuoti laisvoje demokratijoje.

Charles P. Kal

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Visiems Mūsų Draugams, Kostiumieriams
Ir Visiems Chicagos Lietuviams

Tony and Julia's Tavern

ANTANAS IR JULIA, Sav.

3204 South Halsted Street

KALEDŲ IR NAUJŲ METŲ PROGA

Sveikinu Visus Savo Pažįstamus, Kostiumierius
ir Draugus, Linkinti Jiems
Linksmiausių Švenčių

Ann's Hill Top Inn

Ona Bruzgulienė - Savininkė

8724 Kean Ave., Tel. TE 9-9571

Willow Springs, Ill. 60480

Mutual Federal Bendrovė Linki Visiems LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

VADOVYBĖ:

PETER KAZANAUSKAS

Prezidentas

CASIMIR G. OKSAS

Ekzek. Viceprezidentas

STEPHANIE SIMONAITIS

Sekretorius - Išdininikas

ANTHONY L. LAPINSKAS

Sekr. - Išdininiko padėjėjas

ir advokatas.

DIREKTORIAL:

PETER KAZANAUSKAS

PETER KRAUJALIS

ANTHONY L. LAPINSKAS

WALTER MISEVICH

CASIMIR G. OKSAS

JOAN OKSAS

DARBO VALANDOS:

Pirmadienį, Antradienį ir Penktadienį nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.

Ketvirtadienį nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.

Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 1 val. po piet.

Trečiadienį uždaryta visa diena.

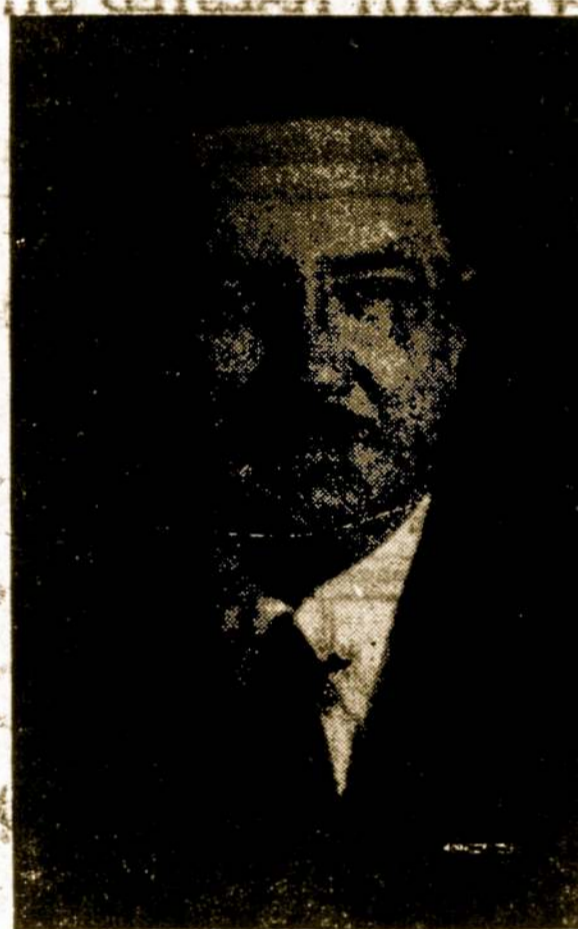
Automobiliams pastatyti aikštė greta mūsų įstaigos

Mutual FEDERAL
CHARTERED AND SUPERVISED
BY THE UNITED STATES GOVERNMENT
Savings
AND LOAN ASSOCIATION

2212 WEST CERMAK ROAD

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

John T. Zuris

Smagių ir Linksmų Kalėdų!

GOLD COAST & BANQUET HALL

For All Occasions

Ruth and Joe RACHUNAS

2523-25 West 71st Street, Chicago, Ill. 60629

Linksmų Kalėdų Švenčių

DRAUGAMS ir LANKYTOJAMS LINKI

ONA ir BALYS MULIOLIAI, Savininkai

ROCKWELL CLUB

3957 So. Rockwell St. — Telefonas: VI 7-8413

VIETINIAI IR UZSIENINIAI GERIMAL,

Pradedant Šampanu ir Baigiant Konjaku bei Meduoliu.

Tel.: VI 7-8413

PATARIMAI ŠEIMININKEM

Besiruošiant Kūčių Vakarienei

Marinuotos Keptos Silkės

Pamirkytas, keptas silkės išskrosti, nušluostyti ir pavoliojus į miltus, kepti alyvoj. Kai atšala, dėti į indą ir užpilti marinata.

Po 24 valandų galima duoti valgyti. Prieš dėjimą į pusblūdį, perpiauti išilgai ir išimti kaulus. Prie jų duoti salotas iš bulvių, burokėlių ir raugintų kopūstų.

Marinatą gaminama šiuo būdu: I kvortą vandens, idėti 2 svogūnus, 12-15 kvepiančiųjų pipirų, 2 lauro lapelius, 1/2 morkos, viską sudėjus, pavirinti 12-15 minučių. Atkėlus nuo ugnies, įlašinti acto tiek, kiek kam patinka stiprumas. Kai atšala, užpilti silkės.

Zuvis Arba Silkė Pomidorų Arba "Tomeičių" Padažu

Nuvalytą žuvį supiaustyti nedideliais, bet pailgais šmoteliais, pasūdyti ir palaikyti keletą minučių.

Paskui pabarstyti miltais ir kepti ant alyvos. Iškeptą gražiai sudėti į pusblūdį.

Jeigu darome silkę, tai išmirkyti, nulupti, išimti kaulus, supiaustyti ir sudėti į pusblūdį,

pridėti galvą ir uodegą.

Padazą paruošti tokiu būdu. Morkas, svogūnus supiaustyti dirželiais, kepinti alyvoje, dėti dirželiais, pipirų grūdėlių, lauro lapelių.

Kai pradeda morkos, svogūnai minkštėti, dėti pamidorų košės, kiek pavirinus, norint turėti padažą skystesnį, įpilti porą šaukštelių karšto vandens.

Užvirinus, pridėti cukraus iki skonio. Jeigu reikia — pridėti druskos ir citrinos rūgšties. Paragauti, patikrinti ar netrūksta rūgšties arba druskos.

Atšaldyti ir apipilti paruožtą žuvį ar silkę.

Silkė Išpekta su Bulvėmis

Paimti: 4 silkės, 4 kiaušinius, 4 šaukštus miltų, 2 šauktus džiovintų (sukorėlių) 1/2 stiklinės rūkščios grietinės, 5 — 6 virtas bulves, pakeptų svogūnų ir pipirų.

Išmirkytą silkę, išrinkus kaulus, smarkiai sukapot.

Sukapotą silkę dėti į bliūdėlį, išmušti kiaušinius, miltus, sausainius, svogūnus, pipirus, grietinę ir gerai išmaišyti.

Formą ištepti sviestu ir išbarstyti sausainiais, dėti eilėmis šio mišinio ir bulvių supiaustytom plonom skiltelėm. Užbaigti mišinio eilę, ant viršaus uždėti sviesto ir kepti. Duoti į stalą

su ištirpintu sviestu.

Miežių Kruopų Maltiniai Arba Kotlietai

Imti 300 gramų miežių kruopų, 2 stiklines pieno, 1 stiklinę vandens, 3-4 kiaušinius, 1 šaukštą sviesto, druskos, pipirų ir muškato riešuto.

Pieną sumaišius su vandeniu, užvirinti. Kruopas su sviestu kiek puoduke pakepinti ir užpilti verdančio pieno ir vandens mišiniu.

Visą tai išmaišyti, uždengti ir laikyti kol kruopos suminkš-

tės. Po to, pravėsinti, idėti kiaušinius, sviestą ir druską su prieškoniais, viską gerai suminkyti, daryti ant miltuotos lentos maltinius (kotlietus) kepti ant sviesto.

Į stalą paduodama su grybų padažu.

Barščių Buljoną Galima Taip Pagaminti

Sultinį (buljoną) virti pasnikinį: 6 asmenims imti 4-5 kvortas vandens, 6 — 7 džiovintus grybus, daržovių, 2 morkas, 1 petrušką, 1/2 salieto, nedidelę šaknį poro, 2 nedidelius svogū-

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

VISIEMS CHICAGOS LIETUVIAMS

Vladas ir Marta Kavalskiai
Savininkai

NEW LIFE LIQUOR STORE
3234 SOUTH HALSTED STREET
Chicago, Illinois

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ!

Linkiu Visiems SLA Nariams, Sandaros Skaitytojams ir Visiems Amerikos Lietuviams.

Tegul šios Kalėdų šventės mus dar labiau paskatina svarbesiems darbams mūsų draugijoje ir organizacijose.

Euphrosine Mikuzis
SLA IŽDININKĖ

Linksmiausių Kalėdų Švenčių Ir Laimingų Naujų Metų

LINKIME

savo klientams, draugams ir pažįstamiems

WALTER RASČAUSKAS — Pres.
JOHN ZALGA — Secr.-Treas.
JOSEPH PADZIUNAS — Director

RANCH MOTEL

9201 Stony Island Ave. Chicago 17, Ill.
Telef. REgent 1-3100

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Upytės Draugiško Klubo
Valdyba

Žemaičių Kultūros Klubas

SVEIKINA SANDARĄ

IR LINKI

VISIEMS NARIAMS IR RĖMĖJAMS

LINKSMŲ KALĖDŲ

IR LAIMINGŲ NAUJŲJŲ METŲ

V A L D Y B A

Linksmiausių Kalėdų Švenčių ir Laimingų Naujųjų Metų

Visiems Chicagos Lietuviams

JONISKIEČIŲ LABDARYBĖS IR KULTŪROS
KLUBAS

Julia Sačauskas — pirmininkė,
Helen Vengeliauskas — vicepirm.,
Mary Urbelis — protokolų sekr.,
Bernice Zėmgulis — finansų sekr.,
Antoinette Kalys — kontrolės sekr.,
Julius Klimas — išdinininkas,
Antanas Jusas — korespondentas.

nus, pipirų, lauro lapelių ir 1 nedidelį žalią buroką. Tą viską nuskutus, supiaustyti, sudėti į vandenį, idėti druskos ir kiek rūgšties.

Virti apie pusę valandos, kol daržovės lieka minkštos, paskui perkošti ir duoti kiek nusistovėti.

Atskirai virtus ar keptus burokėlius, nulupti, supiaustyti arba sutarkuoti ant burokų tarkos.

Ant sutarkuotų burokų dabar pilama perkoštą sultinį, dedama alyvoj arba lydytam svieste dirželiais piaustytą ir pakeptą svogūną.

Jeigu reikia, iki skonio pridama druskos, rūgšties ir cukraus. Jei barščiukai duodami į stalą su pyragaičiais, tai reikia perkošti, kad nebūtų burokų tirščių, o tik raudoni.

Prie Tokių Barščių Galima Pateikti ir "Ausytes"

Ausytes daromos šitaip. Išimtus iš sultinio (buljono) grybus, smulkiai supiaustyti, pridėti tar kuoto pyrago, maltų pipirų, smulkiai supiaustytą ir alyvoje pakeptą svogūną, druską ir gerai sumaišyti.

Iš miltų, 1/2 stiklinės vandens ir 1 kiaušinio suminkyti tešlą. Tešlą iškočioti plnai ir piaustyti plonai, keturkampiais.

Ant vidurio to keturkampio šmotuko dėti truputį prirengtų grybų ir sulenkti kampus į kampą, kraštus apspaudyti, o paskui lenkti ant piršto ir smailiuosius kampus vienas ant kito sudėjus, suspausti.

Gautas ausytes virti pasūdytame vandenyje, o išvirus dėti į prirengtus barštelius.

Daug gardesnės ausytės keptos alyvoj ar ant lydyto sviesto.

Iš miego šuipinio neišvirsi.

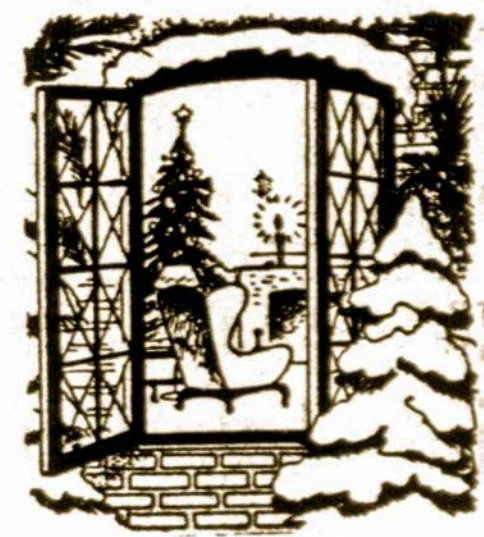
Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Juozas Balchunas

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Visiems Chicagos Lietuviams

BRIGHTON BAKERY

2457 West 46 Place Chicago 32, Ill.
Tel. Virginia 7-1250

Lai Jūsų Kalėdos Būna Linksmos, o Nauji Metai Laimingi!

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos Nariai

PETRAS BIELIŪNAS

4348 S. CALIFORNIA AVE. Tel. LAfayette 3-3572

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVE. Tel. COmmodore 4-2228

POVILAS J. RIDIKAS

3354 S. HALSTED STREET Tel. YArd 7-1911

STEPONAS C. LACKAWICZ

2424 W. 89th STREET Tel. REpublic 7-1213
2314 W. 23rd PLACE Tel. VIRginia 7-6672

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 S. LITUANICA AVE. Tel. YArd 7-3401

JURGIS F. RUDMIN

3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArd 7-1138, 1139

VASAITIS - BUTKUS

1446 S. 50th AVE., Cicero, Ill. Tel. OLYmpic 2-1003

LAWN FUNERAL HOME

Sigmund J. Suikus
7909 STATE RD., Oaklawn, Ill. Tel. 636-2320

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENA-NAKTĮ.
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

Kelmė - Senyva Vieta Lietuvoje

**PRIES 700 METŲ KELMĖJ
JAU STOVĖJO TVIRTA PILIS**

Kelmė jau iš seno garsi savo turgais, kur suvažiuodavo pirklių net iš Vokietijos. Pati apylinkė buvo tirstai apgyvendinta ir priešistoriniais laikais. Pačioje Kelmėje yra senas kapinynas, kur randama senų istorinių iškasenų.

13 šimt. Kelmėje yra buvusi tvirta pilis, o Vytauto laikais, buvęs didžiųjų kunigaikščių dvaras, kuriam priklausė 25 kaimai. Juos vėliau įsigijo kaimiečiai, paimdami savo nuosavybę. Ten yra sena mūrinė kalvinių bažnyčia, klebonija, mokykla. Be to, dvare buvo didelė biblioteka, kur buvo retų brangių knygų, net ir garsioji Chilinskio lietuvių kalba biblija, kurią pats ano meto dvaro savininkas Gruževskis buvo padovanojęs Vilniaus universitetui. Minimas dvarininkas turėjo ir retą įvairių pinigų bei medalių rinkinį. Kelmės dvare 1701 m. buvo sustojęs švedų karalius Karolis 12-sis.

1830 m. įsteigta pirmoji spirito

varykla. Kelmėje 1863 m. buvo susistiprinę sukilėliai ir kovoję su rusais. Apylinkėje gana derlinga žemė, turtingai ūkininkai gyveno; ypač pagarsėjo kelmiečiai savo arkliais, kur iš toliausiai atvažiuodavo specialistai į arklių turgus, įvykstantiems po Trijų Karalių. 1880 m. įkurta ugniagesių komanda. Kultūrinė veikla gana anksti ima reikštis. Jau 1908 m. ruošiami lietuviški vaidinimai.

Pats Kelmės žydėjimas prasidėjo nepriklausomybės laikais. Veikė pilna gimnazija, paštas, apylinkės teismas, tardytojo ir notaro įstaigos, girininkija, privati ligoninė, 2 vaistinės, 4 medic. gydytojai, 3 dantų gydytojai, veterinarijos gydytojas, dvi pradinės mokyklos, o valsčiuje — 15 mokyklų, skaityklos, bibliotekos, teatras, kinas, kraštotyros muziejus, prieglauda.

Be to, buvo 4 malūnai, 2 lentpiuvės, linų plušto ir sėmenų apdirbimo įmonė, didelė garinė pieninė, alaus ir vaisvandenių varyklos, dvi krakmolo dirbtuvės, odų dirbtuvė, skerdykla ir įvairių amatų įmonių. Taigi,

Kelmėje visoks judėjimas virto virė ir augo miestelis į didesnius miestus su savo gražia, garbinga praeitimi.

Pratartas žodis paukščių nu-skrenda, o raštu pareikštas — amžiams pasilieka.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

ALGERD BRAZIS
Savininkas

Al's Hiltop Lounge
8514 Roberts Road
Oaklawn, Illinois

Linksmų Kalėdų Švenčių!

**Nellie Bertulis, Felix Raudonis ir
Leonard Blatz**
SAVININKAI

ROOSEVELT FURNITURE CO.
2310 West Roosevelt Road

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

linki savo klientams, draugams ir pažįstamiems

RED'S PLACE

Kur galima netik išgerti, bet ir gerai pavaišyti
WALTER ir ELIZABETH MISEVICH, Sav.
2200 West Cermak Rd. Chicago, Ill.
Telefonas Virginia 7-8874

Linksmų Kalėdų Švenčių

VIŠIEMS LIETUVIAMS!

J. F. EUDEIKIS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

4605-07 South Hermitage Avenue

4330-34 South California Avenue

Dalykėliai, kurie Yra Surišti Su Kalėdom

Norvegų ūkininkai prieš pat Kalėdų šventes duoda gyvuliui gerti naminio alaus, kad sustiprinti juos ateinantiems metams.

Anglijos valdytojas Oliver Cromwell (1599-1658), būdamas pats kietu puritonu, uždraudė švesti Anglijoje Kalėdų šventes, po priedanga, kad jos yra pagoniškos. Tas uždraudimas tęsėsi iki jo mirties.

Pamėgdžiodami O. Cromwell, amerikiečių puritonai dabartinėje Mass. valstijoje irgi draudė švesti Kalėdas.

Senesniais laikais Vengrijoje buvo įstatymas, kuris vertė turtinguosius mokėti tam tikrus taksus, neturtingų sušelpimui Kalėdų šventėse.

Pirma Opera Vilnuje Suvaidinta 1636 metais

Apie kultūrinį gyvenimą senam Vilniaus mieste galime spręsti ir iš to, kad jau 1452 metais Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio rūmuose jau buvo 80 muzikantų orkestras.

Istorikas Tadas Narbutas pažymi, jog 1515 metais kunig. Mykolas Radvila surengė atvykusiems iš užsienio svečiams koncertą, kuriame grojo šimtinė muzikantų.

Pirmoji opera Vilnuje pasirodė 1636 metais. Tai buvo V. Pučiteli kūrinys, vadinamas "Elenos pavogimas". Kiek vėliau buvo suvaidinta kita to kompozitoriaus opera "Andromeda".

**KARALIENĖ TUREJUSI
3.000 SUKNELIŲ**

Didžiosios Britanijos karalienė Elzbieta I-ji mėgdavo puoštis. Dėl to, kai ji mirė, jos drabužinėje liko daugiau kaip 3,000 suknelių.

Ji rūpinosi ir savo grožiu, bet

sendama jau nebeišdrįsdavo pa-matyti savo veide laiko pada-sižiūrėti į veidrodį, kad nepa-rytųjų žymių.

GLOBE PARCEL SERVICE, INC.

KARTU SU VISAIS SAVO SKYRIAIS

PAREIŠKIA SAVO

DRAUGAMS IR KLIENTAMS

SVEIKINIMUS ŠVENTĖMS.

LINKĖJIMUS SVEIKATOS IR LAIMĖS.

MŪSŲ FIRMA VIENA IŠ PIRMŲJŲ IR SENIAUSIŲ
(VEIKIA VIRŠ 40 METŲ) J.A.V-BESE
DEKA JŪSŲ ISTIKIMŲ SANTYKIŲ SU MŪSŲ FIRMA,
JŪSŲ PARAMOS IR PASITIKĖJIMO MUMIS.

Globe Parcel Service, Inc.

716 Walnut St., Philadelphia, Pa. 19106
Tel. 215-925-3455

PODAROGIFTS, INC.

IR JO SKYRIAI BEI ATSTOVAI

VISOSE JUNGTYNĖSE VALSTYBĖSE

LINKI

LAIMĖS IR SVEIKATOS

SAVO GAUSIEMS DRAUGAMS IR KLIENTAMS

IR

SVEIKINA ATEINANČIOMIS

ŠVENTĖMS

ISPARDUODAMA ATPIGINTOMIS KAINOMIS
IKI 1969 METŲ SAUSIO 1 DIENOS

MEDŽIO DIRBINIAI:	GINTARAS:
BOGORODINIAI	KAROLIAI
CHOCHLOMINIAI	AUSKARAI
GUCULSKINIAI	SEGĖS

ETNOGRAFINĖS LELĖS!

SUVENYRINIAI VIRDULIAI!

ANGLIMIS KAITINAMI 4.5 ir 5 LITRŲ!

LAIKRODŽIAI — PABEDA, VIMPEL, ČAIKA IR T.T.
ODINĖS KEPURĖS — KARAKULIO, LAPĖS IR T.T.

PODAROGIFTS, Inc.

220 Park Ave. South, New York, N. Y. 10003
Tel. 212-228-9547

Chicagos Lietuvių Našlių-kių ir Pavienių Draugiškas Klubas

Linki Linksmų Kalėdų ir Laimingų Naujųjų 1969
Metų Sandarai, visiems savo nariams ir draugams.

MARY NABERIEZA — pirmininkė,
JULIA SACAUSKAS — vice pirmininkė,
MARY URBELIS — nutarimų raštininkė,
ANNA CONDUX — fin. raštininkė,
KASPARAS KRISČIUNAS — kontr. raštininkas,
JONAS JONIKAS — išdininkas,
MARCELINAS CEPULIONIS — maršalka,
A. JUSAS — korespondentas.

Linksmų Kalėdų Švenčių

Visiems Chicagos Lietuviams

Valdyba ir Direktorai

**BRIGHTON SAVINGS
& LOAN ASSOCIATION**

4071 Archer Avenue

CHICAGO, ILLINOIS

LINKSMŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ Ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

Lietuvių Tautinių Kapinių Valdyba ir Direktorai

Justice Park, Illinois

JUOZAS BALČIONAS, Prezidentas
POVILAS DAUBARAS, Vice Prezidentas
MARTYNAS GUDELIS, Sekretorius
ANTANAS TAMKEVIČIUS, Išdininkas

DIREKTORIAI:

JUOZAS BALČIONAS	GUSTAS K. RIMKUS
POVILAS DAUBARAS	JUOZAS SKUTAS
MARTYNAS GUDELIS	ANTANAS TAMKEVIČIUS
ALGIRDAS MICKEVIČIUS	JONAS ZALATORIS
POVILAS MILAŠEVIČIUS	

Karčiamos Lietuvoje Buvo Svarbus Sustojimo Centras

— Kur tūtei būvai, pįjokėli mano?
— Karčiamėlėj, karčiamėlėj, širdele mano!
— Ką tu tenai veikei, pįjokėli mano?
— Midutį gėriau, širdele mano!

(Liaudies daina)

Cia nuolat triukšminga. Cia diena naktį stovi pirklių vežimų vilkstinės, puosnios karietos.

Karčiama arba smuklė — ne vien pramogos vieta. Cia aidai paskutinės naujienos, susitikimai, pašilinksminiai.

Sunku būtų įsivaizduoti praėjusiais amžiais kelionę be smuklių. Apie smukles sukurti tūkstančiai pasakojimų, dainų. Trumpai tariant, smuklė — užiegos namai su svaiginamaisiais gėrimais. Ji kaimų ir miestelių gyventojams tarnavo kaip užiegos ir pramogų vieta, kur jie galėjo gauti gėrimų (alaus, midaus, vėliau — degtinės). Pakelėse smuklės buvo sustojimo, poilsio ir naktynės namai. Valstybės išdui, smuklės savininkui ar jos nuomininkui ji buvo didelių pajamų šaltinis...

Vilniuj buvom, Vilniuj gerem, Vilniau karčiamos mažos mileros...

(Liaudies daina)

Smuklių pradžia siekia šaltiniuose nenustatytus ankstyvus laikus. Jos minimos įstatymuose jau 14-tame šimtmečiuje. Iš 15-jo šimtmečio dokumentų aiškėja, kad kai kur buvo įsteigtos Didžiojo Lietuvos kunigaikščio smuklės. Jos davė pradžia daugeliui miestų: Anykščiams, Daugams, Darsūniškiui, Eišiškiems, Utėnai.

Jau Kazimiero laikais ten buvo po kelias smukles. Valdovo smuklės telkėsi ten, kur buvo daugiau gyventojų, kur tęsėsi uždaryti sodybų plotai, kur buvo Didžiojo Lietuvos Kunigaikščio dvarai.

Nei valdovo dvarų, nei jo smuklių nebuvo Žemaičiuose. Bet už Nevėžio jų jau buvo, nes Vytauto 1421 metų privilegijoje Veliuonos parapijai nurodyta prekyvietė, krautuvė ir smuklė.

Visos privilegijos teikiantios teisė kur miestelį ar steigti prekyvietę, paprastai leisdavo ir laikyti smuklę.

16-tam šimtmečiuje teisė laikyti smuklę turėjo didesnė dalis miestelių gyvenamųjų namų. Rietave 1537 metais buvo 25 alinės, o 1538 metais — 27.

1563 metų Rietavo inventoriaus knygos rodo, kad ten iš 37 šeimų, tik 6 šeimos nesivertė alaus, midaus ar degtinės pilstymu.

1538 metais Ariogaloje buvo 35 alinės, 1 midaus smuklė. Raseiniuose — 15 alinių, 9 midaus smuklės.

1554 metais Panevėžyje — 51 alinė, 3 midaus ir 10 degtinės smuklių. O mieste buvo iš viso 130 gyvenamųjų namų. 1561 metais Jurbarkė — 49 alinės, 5 midaus smuklės, 20 degtinės smuklių.

1585 metais Plateliuose — 25 alinės, 15 midaus ir 12 degtinės smuklių, kurios pačios ir degtinę varė.

Tada užteko tik gauti leidimą gėrimams gaminti ir pardavinėti, o smuklė galėjo tarnauti bet koks pastatas.

Tai man gerai, tai patiko, Karčiamoj gėriau be skatiko.

(Liaudies daina)

Pakelium smuklėse keleivis sustodavo apsilūti, pasisiprinti, nuo darganų prisiglausti. Tada smuklės atstodavo veišbutį, dau-

gelis jų turėjo arkliams tvartą (stadalą) edžias. Tokias smukles vadindavo svečių užvažiuojamais namais.

Svečių namuose nakvodavo ir kilmingi žmonės. Pirma atvykę tarnai išvardavo prastuolius, išpuosdavo iškilmingiau vidų, paklodavo kilimus (divonus)...

Nuo 17-jo šimtmečio dvarų bravorų ir smuklių nuomininkais ir pilstytojais (šinkuotojais) tapo žydai.

19-me šimtmečiuje bravorų Lietuvoje vis daugėjo, kol caras 19-tam šimtmečiui baigiantis, neįvedė degtinės monopolio.

19-jo šimtmečio pabaigoje smuklių buvo kiekviename miestelyje ir pakelėse. Pavyzdžiui, Luokės miestelyje buvo 6 — 8 smuklės. Prie kelio iš Luokės į Šaukėnus vieno kilometro atstumu nuo Luokės smuklė buvo Sideklyje, 3 kilometrų — Mataičiuose, 6 Gaulėnuose, 11 — Vidsodyje, 16 — Vygadyneje,

21 — Slabadoje.

19-to šimtmečio pabaigoje geležinkelis palengvino tolimąs keliones, todėl smuklių, kaip užvažiuojamųjų namų, funkcija pamažu apmiršta.

Tiki 20-jo šimtmečio pradžios miestelių smuklės tampa, ne tik išgerimų vieta, bet ir krautuvė, kur buvo prekiaujama tabakų, papirusais, silkėmis, muilu.

Miestelių ir kelių smuklės dėl savo paskirties ypatumų turėjo ir savitą architektūrą. Miestų ir kaimų gyvenvietėse smuklės būvo dyjejų tipų: smuklės — užkandinės (kartu ir viešbučiai), bet be ratinių (stadalų) ir užvažiuojamieji namai — smuklės su ratinėmis ir tvartais, užkandinėmis ir viešbučiais.

Miestuose smuklės stovėdavo prie rotušės, turgaus aikštės, prie svarbių gatvių sankryžų, netoli bažnyčios aikštės. Po kelis užvažiuojamus namus būdavo prie užkardų, miesto pakraščiuose. Kai bažnyčia gaudavo privilegiją laikyti smukles, jos atsiradavo toje pačioje aikštėje. Pavyzdžiui, sudarytame 16-jo šimtmečio Pūnios mieste plėne pažymėtos dvi smuklės: viena priklausanti klebonijai ir stovinti jos ribose (aikštėj prieš bažnyčią), antra — laisva miestelio smuklė su rūsiu, buvusi trijų kelių sankryžoje.

Kaimuose smuklės beveik visada buvo statomos prie kryžkelių, su įvažiavimais iš šonų ir galų.

Lietuvoje mūriniai statiniai paplito tik nuo 15-jo šimtmečio, nors ir tada dauguma pastatų, net bažnyčios, buvo mediniai.

Lietuvos smuklių planinis erdvinis sprendimas daug kuč panašūs į Lenkijos ir Baltgudijos. Tačiau Lietuvos smuklės turi ryškių skirtumų, pavyzdžiui, kitoks čia pastatų ilgio ir pločio santykis. Lyginant su lenkų smuklėmis, planas yra kompaktiškesnis. Lietuviškos smuklės paprastos, nelabai sudėtingos. Pastate 7 — 10 kambarių (Lenkiškuose smuklėse būdavo iki 14).

Iš lenkų buvo perimtas paprotys kartais smuklės pažymėti koku nors ženklu: pakabinę pušies šaką, iškelti gairę, vadinamą „vecha“, ir t. t.

Atsižvelgiant į žmonių mažaraštiškumą, dažnai prieš smuklę statydavo ženklą, nurodantį, koks gėrimas tame name parduodamas. Beje, pušies vainikas, kaip smuklės simbolis, yra paplitęs Europoje, ir dabar jį dar galima išvysti Austrijoje.

Kad žmonės gert nustos, Kas šinkoriams duonos duos? Bus ir ponams negerai, Stovės dyki bravorai.

(Liaudies daina)

Karčiamose, be pono bravoro degtinės („žalio vyno“), dar būdavo ir kitokių gėrimų: alaus, giros, sulos, (beržų, klevų), midaus, krūpniko, kaitinto alaus, užpiltinės ant įvairių šaknų. Be to, dar buvo specialūs krikštynų, vestuvių, šermenų gėrimai, o taip pat pieno produktų.

Yra išlikusių labai senų karčiamų. Netoli prie Kartenos stovi Motiejaus Valančiaus mišma Asteikinės smuklė. Du šimtų metų su viršum metų tūri Miknūnų karčiama, nudrėbta iš molio.

Žmonių mintyse išliko daug pasakojimų apie senasias karčiamas. Štai Joniškiu — Pāvītiniuo vieškelyje stovinti Rindziūnų karčiama — buvęs plėšikų lizdas. Naktį ties ja dažnai užpuoldavo pravažiuojančius. Tai buvo daugiausia pabėgę iš Latvijos, kurie ir nedavė pravažiuojantiems ramumo ir dažnai atimdavo ne tik pinigų, bet ir arklius, vežimus.

Neįklaidinga Išvada

— Mūsų kaimynas Jonaitis greičiausiai sėdi kalėjime.
— O iš ko tu sprendi?
— Kuomet paklausiau jo žmonos, kada galėsiu su juo pasimatyti, tai ji pažūrėjo ne į laikrodį, bet į kalendorių.

Iš Škotų Gyvenimo

Dirbas prie geležinkelio škotai praleido atostogas gyvendamas vagonė.

— Laikė atostogų, — pasakoją pažįstamam — atpratau nuo rūkymo.

— O kokių būdų?
— Gyvenau vagonė nerūkantiems.

Gretai Įsimylėjo

Škotų šeima sėdi prie stalo. Šūnus taria:

— Noriu jums pranešti, jog susijedavau su kaimyno duk-

ra. — Tai tikras siurprizas. O nuo kada ją myli?

— Nuo vakar dienos. Sutikau ją ant laiptų ir pakviečiau į teatrą. Sutiko iš sykiu, bet su sąlyga, kad ji pati užsimokės už mano bilietą.

Bendri Manevrai

Madridas. — Apie 1,000 amerikiečių kareivių — parašutininčių atvyko iš Vakarų Vokietijos ir dalyvauja bendruose manevruose su ispanų parašutininčiais.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

JAUKI NUOTAIKĄ KALĖDŲ SVENTESE IR GERESNĮ PĀSISEKIMĀI, VISUOSE GYVENIMO ŽINGSNIUOSE, TELYDI PER ISTISUS 1969 METUS VISUS ARTIMUOSIUS, DRAUGUS, PAŽĪSTAMUS IR VISUS ZANAVYKUS.

Jonas Janulaitis

4520 So. Hermitage Ave., Chicago, Ill., 60609.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Visiems Chicagos Lietuviams

HEALTHY FOOD RESTAURANT

JULĖ BIČIONIENE

Savininkė

3236 So. Halsted St.

Tel. DANube 6-9837

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

BRUNO BAKERY

SAVININKAS

BRUNO MAČIANSKIS

3341 South Lituanica Avenue
CHICAGO, ILL.

Linksmų Kalėdų Švenčių!

Linkime Visiems Lietuviams

John Evans-Evanauskas

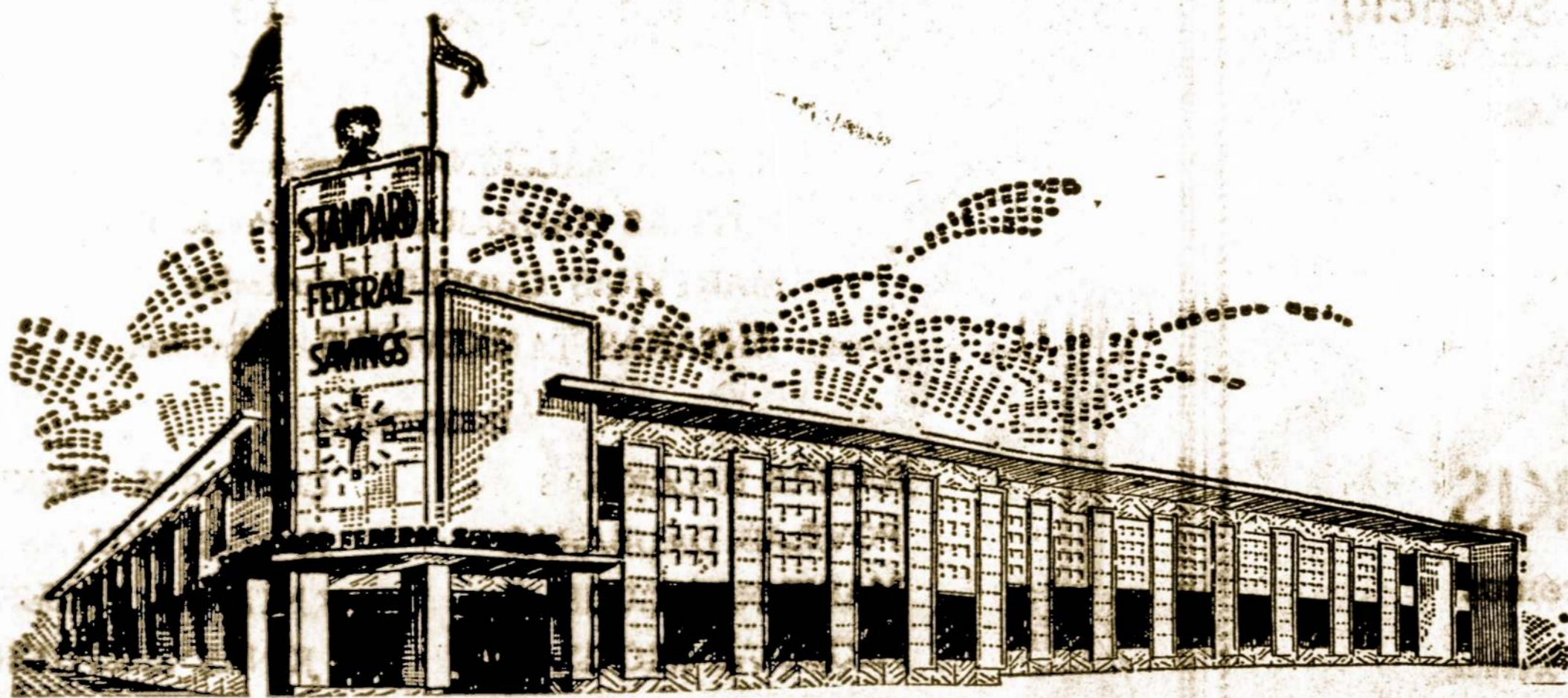
Chicago, Illinois

Linkime Linksmu Kalėdų Švenčiu

STANDARD Federal Savings

and Loan Association of Chicago

4192 ARCHER AVENUE

TEL. VIRGINIA 7-1141

Kalėdos Senovėje ir Vėliau

Kalėdų švenčių užuomazga dingsta gilioje senovėje. Jos jungia du pasaulius: pagonišką ir krikščionišką. Gal būt, dėl tos priežasties Kalėdų šventės, tarytum gėlių vainiku, apipintose turtingomis tradicijomis bei papročiais.

Tyrinėję tų švenčių praeitį sako, kad jau senovėje visos indoeuropiečių tautos, o vėliau ir romėnai (saturnalijos) švėsdavo vadinamąsias žiemos šventes. Jos buvo švenčiamos gruodžio 25 dieną, tai yra tokia- me metų laike, kada saulė grįžta ir dienos pradeda ilgėti. Tada gamta, lyg nugalėjusi ją gaubiančią mirtį, kartu su kasdien aukščiau kylančia saulute, pamažu pradeda ardyti gyvybę žudančius veiksmus ir rengtis naujam, skaisčiam gyvenimui. Aišku, tokio didingo įvykio aki- vaizdoje, kada gamtos ratas pasisuka pavasario link ir pats gamtos karalius — anų laikų pagoniškasis žmogus nebegalėjo pasilikti abejingas. Jis, savo džiaugsmui išreikšti, ir sukūrė Kalėdų šventes.

Kalėdų šventė ir senovės lie- tuviai. Žodis "Kalėdos", pasak Simano Daukantū, eina nuo žo- džio "kalti" (kalėda da), nes tą dieną, praėjusius metams pa- žymėti, lietuviai kalė į sieną brie- džio ar elnio ragą, o žiniai į ži- nyčios sieną mūrijo vieną ply- tą. Tai buvo atliekama su dai- nomis ir tam tikromis apeigo- mis.

Tą atlikus, buvo ruošiamos vaisės: tarp kitko jau ir tada padėdavo ant stalo šieno ir val- gydavo grūdus.

Kalėdų išvakarėse žiniai iš žvaigždžių spėdavo ateiti. Ir anais laikais, kaip ir dabar, lie- tuviai savo artimiesiems siūda- vo dovanėlių, linkėdavo skais- čios meilės ir ilgo, laimingo gy- venimo.

Senovėje lietuviai dievus gar-

bindavo ne liūdėdami, ne verk- dami, bet tyro džiaugsmo kupi- ni. Tad ir Kalėdų šventės, kaip senų metų pabaigą ir naujų pra- džia, švėsdavo labai iškilingai. Tą dieną visi stengdavosi už- miršti rūpesčius ir atleisti patir- tas skriaudas.

Kūčių vakaro ir Kalėdų šven- čių didybė pilnai atjaučiama tik būdavo lietuviškame kaime. Ar- tėjant šventėms, rūpestingai su- sitvarkoma, apsišvarinama, iš- valomi visi namų kampeliai. Kiek moterys atsidėjusios tvar- kosį kambariuose, tiek vyrai — sodyboje, daržinėse ir tvartuose. Sutvarkomas kiemas, paruo- šiama gyvuliams pašaro, pakra- tomi tvartai, daržinėse sugręs- tomas nuo grendimo šienas ir t. t.

Kūčių dienos popietėje visi iš- siprausia, švariai apsirengia ir skuba kuo greičiausia viską su- tvarkyti. Māt, yra sakoma, kad kas greičiau atsisės prie Kūčių stalo, tas visus ateinančių metų darbus pirmasis užbaigs.

Būdinga tas, kad ir dar mū- sų laikais Lietuvos kaime, kaip ir senovėje, Kūčių dieną niekas neturi nei pykti, nei bartis, nei verkti. Tarytum visų širdys at- siskleidžia vienam gėriui. Net patys šiurkštieji vyrai tą dieną sušvelnėja. Visų veiduose spin- di rimitis ir geresnės ateities lū- kesys.

Stalas apklojamas kvepiančiu žaliu šieniu ir pridengiamas balt- ūtėle staltiese, sukraunami tra- diciniai valgiai.

Pasibaigus iškilingai Kūčių vakarienės daliai, prasideda linksmoji dalis. Visi šeimos na- riai traukia iš po staltiese esan- čio šieno po žolelę. Tas, kuris ištraukia ilgesnę — ilgiau gy- vens. Dažnai jaunieji iš anksto paslapčia ties savimi stengiasi pasidėti kuo ilgiausią žolelę, kad ją ištraukę, galėtų pasididžuoti būsiančiuoju ilgu gyvenimu.

Mergelės bėga laukan ir klaus- siosi, iš kurios pusės išgirs šunį lofantį — iš tos pusės pirmia- ai atvažiuos.

Reikia pasakyti, kad, kaip mūsų kalba ir apdaras, taip ir Kalėdų papročiai, kiekvienoje provincijoje yra skirtingi. Ta- čiau jie visi turi kinigą prasmę ir švelnina žmogaus sielą.

Kaip Saulutė Gelbėjo Perkūnui Rasti Žmoną

Viena įdomiausių mitologiškų pasakalių, kuri užsiliko lietu- vių — latvių tarpe, yra apie Sau- lutę ir Perkūną. Girdi, kai Per- kūnas, dangaus dievaitis, sum- nė vesti, jis pasikvietė į piršlius saulutę.

Pastaroji, pasiėmusi daugybę dovanų — "kraičio", išvyko su Perkūnu už jūrų — marių. O tai buvo kaip tik metų paba- iogė.

Aplankė jiedu daugelį vietų. Saulutė kalbina gražiausias dan- gaus esybes, bet tos atsisako te- kėti už Perkūno. Jis esąs per- rūstus, o kartais net kerštingas.

Po ilgo klajojimo ir derybų, Perkūnas ir Saulutė nuvyksta pas Vakarinę Zvaigždutę, kuri juos priima meiliai ir su šypse- na. Saulutė pradeda aiškinti kaip galingas yra Perkūnas ir kokią šlovę jis suteikia jai, Va- karinei Zvaigždutei, kviesdamas ją būti savo žmona.

Nors, girdi, Perkūno veidas kartais būna rūstus, vienok jo širdis švelni ir pilna meilės.

Po tokių Saulutės užtikrimi- mų, Vakarinė Zvaigždė sutikusi tekėti už Perkūno. Vestuvės bu- vušios labai puošnios ir nuo to laiko ši Zvaigždė tapusi skais- čiausia visoje padangėje.

Tautosakos tyrinėtojams ši pasakaitė turi nemažos svarbos. Ji parodo, jog senovės lietuviai, o taip pat ir kitos indo-germanų tautos skaitė saulę, mėnulį, žvaigždes ir net atskirus gam- tos apsišėkimus gyvais sutvė-

rimais, dievų formoje.

Toliau, kad dievai buvo pa- našūs į žmones. Jie mylėjosi, ve- dė, turėjo vaiku, taip kaip ir pa- prasti mirtingieji.

Žmogau, jei iš širdies išvyrysi baimę, tuokart būsi aukštesnis už patį nelaimę. (D. Poška)

Atsiekė Ko Troško, Bet Trumpam Laikui

Banbury, Anglija.— Ron Wil- lis, 28 metų, iš mažų dienų sva- jojo tapti vietinio kino teatro vedėju. Jo svajonės išsipildė... bet išbuvus jam porą dienų to- se pareigose, kino tapo pardu-

tas ir tose patalpose numatyta įrengti "gembliavimo" klubas.

Anglų poetas lordas Baironas nepaprastai mėgdavo pasidi- džiuoti. Jis didžiavosi savo ge-

nialumu užimamąja vieta ir met savo ydomis.

Tarp tų pasididžiavimų ypa- tinga vieta turėjo jo dailios ran- kos ir mokėjimas joti.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

Petras Kazanauskas

PREZIDENTAS

MUTUAL FEDERAL SAVINGS

2212 WEST CERMAK ROAD

CHICAGO, ILLINOIS

Šių Kalėdų Švenčių

proga sveikiname visus lietuvius ir kviečiame vieningai dirbti ir siekti didesnių laimėjimų mūsų Tautai

Lithuanian Chamber of Commerce of Illinois

Dr. JOSEPH B. JEROME — Prezidentas

PETER VILKELIS — Viceprezidentas

RONALD GREGG — Viceprezidentas

JOHN G. EVANS — Viceprezidentas

BRUNO GRAMONT — Sekretorius

ANTON J. VALONIS — Išdininkas

DIREKTORIAI:

Adolph Baliūnas

William J. Kareiva

Stanley Balzekas Sr.

Casimir Oksas

John G. Evans

John W. Pachankis

Ronald Gregg

Vyto Shukis

Dr. Kazys Šidlauskas

LINKSMIAUSIU KALĖDŲ ŠVENČIŲ

Ir LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

VISIEMS MŪSŲ DRAUGAMS ir VISIEMS LIETUVIAMS

Merry Christmas

KUTCHINS ŠEIMA

Kaip Meškininkai Anų Laikų Lietuvoje Linksmino Žmones

Kunig. Radvilų Isteigta Meškų Akademija Smurgainyse

Senovės laikais, netgi pradžioje perėjo šimtmečio, po Lietuvą vaikštinėjo taip vadinami meškininkai, arba dresiruotų meškų vedžiotai, kurie lankydami miestelius, kaimus ir dvarus atlikdavo tam tikrus vaidinimus, ir linksmindami žmones. Jie taipgi pasirodydavo turguose ir atlaiuose.

Atvykimas meškininkų sukeldavo nemažai sujudimo. Vedančius per kaimą ar miestelį meškas lydėjo grupė vaikų ir suaugusių. Priešakyje einas, savotiškai apsirengęs "štukorius" pūtė trimtą, o kitas vedėsi už pasaitų dvi meškas. Sunys smarkiai lojo, bet artintis prie meškų nediršo.

Štai, užsuko meškininkai į ūkininko kiemą, nusilenkė šeiminkams ir ėmė griežti, o meškos, ant paskutinių kojų atsistojusios, pradėjo taip įmantriai tryptioti, kad nors mirk iš juoko! Paskui meškininkai įdėvė joms savo kepure ir pasiuntė pas šeiminką duonos riekės ar pinigų išprašyti. Ir keista eisena traukia tolyn...

Tokie vaidai prieš šimtą ar daugiau metų nebuvo retenybė mūsų proseneliams.

Meškininkai ne tik linksmindavo žmones, bet atnešdavo ir visokių žinių. Kartais jie turėdavo ir laišką nuo vargšo bernelio, į rekrūtus paimto.

Kelis mėnesius ar ištisus metus meškininkų kišenėse vargingai keliavusi "gramatėlė" iš tikro būdavo marga...

Tuoju kinkydavo tėvas arklis ir lėkdavo pas paraprijos vargonininką, kuris tik vienas iš ap-

linkinių paprastesnių žmonių galėdavo ką perskaityti...

Meškininkai mokėjo ir "piktas dvasias" išvaryti, ligas atitolinti, žavėjimus atburti. Dėl to Rietavo dekanas Skrodskis ir kiti klebonai skundėsi vyskupui M. Valančiui. Jų įprašytas, 1856 metais Valančius parašė tam tikrą ganytojišką laišką, kurį kunigai turėjo skaityti žmonėms visose žemaičių krašto bažnyčiose.

Pasipiktinęs vyskupas griežtai uždraudė visiems priimti meškininkus ir duoti jiems nakvynę.

Tačiau ne vien tik dvasininkų persekiojimas išnaikino meškininkų profesiją. Tas pats Valančius savo "Paaugusių žmonių knygelėje" aprašo kelis nelaimingus atsitikimus, kurių kaltininkais be kaltės tapo vargšės meškos... Susitiko jos kartą ant vieškelio tarp Vilkijos ir Čekiškės didelį poną, šešiais arkliais važiuojantį. Pasibaigė pono arkliai, ir tas apskundė meškininkus pačiam generalgubernatoriui.

Kitą kartą Zagarės paraprijoje apsinakvoję meškininkai uždarė meškas kluone. Tuo tarpu du čigonai iš Kuršo ėjo naktį arkliai vogti, įsibrovė ten ir patamsyje užmynė meškas koją; toji griebė čigoną į glėbį ir taip suspaudė, kad jis iš karto mirė. Antra meška čiupo kitą čigoną, kuris, manydamas čia nelabąjį esant, sušuko:

— Velnie, atiduodu tau dūšią, tiktai paleisk mane!

Tai pasakęs, išsinėrė iš švaruko ir išsprūdo, bet iš baisaus išgąščio tuoj susirgo ir "dūšią" aną pusę atidavė...

Panašių atsitikimų galėjo būti ir daugiau, nes meškininkų tais

laikais netrūko.

Buvo net tikros meškų dresiravimo mokyklos. Netoli Vilniaus, Smurgainyse, veikė vadinamoji "akademija", išgarsėjusi beveik visoje Europoje. Ją 18-tame šimtmečio pradžioje įkūrė Smurgainių dvaro savininkai Radvilos.

Siai "akademijai" buvo gaudomos gudrios, lengvai prijaukinamos ir mėgstančios muziką Lietuvos miškų rudosios meškos.

Gaudydavo jas storų virvių tinklais, arba įviliodavo į narvus su medum, apsvaigindavo medaus ir degtinės mišiniu. Atgabentas į "akademiją" meškas nuveddavo į "mokslo takus". Taip vadinosi žmogaus ūgio aukščio mūrinės pertvaros. Jų grindys buvo iš skardos, po kuria kūrėdavo ugnį. Užpakalines meškos kojas prieš tai apaudavo medinėmis klumpėmis. Žvėris, pajutęs karštį, stodavosi ant užpakalinių kojų ir ilgai išprasidavo vaikščioti stačias.

Paskui meškas mokydavo šokti pagal muziką, patarnauti, prašyti išmaldos. Iš čia atsirado pasakiai: Smurgainių gudragalvis, Smurgainiuose auklėtas ir kt.

Meškas dresiruodavo daugiausia čigonai, kuriuos Karolis Radvila buvo ten apgyvendinęs. Jų išmokytos meškos įvairiais pokštais (šposais) turėjo linksminti svečius Radvilų dvaruose.

Karolis Radvila vieną kartą kelias dienas važinėjęs keturiomis meškomis pakinkytu vežimu.

Dar pereiname šimtmetyje apie šią kelionę buvo žinomi ir užrašomi visokie juokingi pasakojimai: kaip Radvilai, įvažiautus į Varšuvą karaliaus Stanislovo Augusto aplankyti, teko

sumokėti milijoną auksinų. Mat, toks neregėtas dalykas išgąsdino visus gyventojus ir pridarė daugybę nuostolių, kuriuos tuoj atlygino juokais lepdamas Radvila.

Kitą kartą, norėdamas išgąsdinti savo svečią, svetimšalį italą, Radvila išakes atvesti prijaukintą mešką, kad ji padavinėtų valgius į stalą. Gauruotasis tarnas, atsistojęs už svečio nugaros, dailiai laikydamas letenomis dubenį (bliūdą), padavė italui skanų patiekalą. Šis buvo beįmęs, bet vietoj liokajaus pamatęs didžiulę mešką, apalpo ir nukrito ant grindų.

Nuo Radvilų nenorėjo atsilikti ir kiti Lietuvos didikai. 19-tame šimtmetyje antra tokia mokykla veikė prie Kauno, grafų Tiškevičių Raudondvarėje. Gyventojai pasakoja, kad stant senąją Raudondvario bažnyčią, meškos čia nešiodavusios į bokštą plytas — po 30, 40 iš karto. Dirbdavusios jos labai sąžiningai, bet prie ėdesio labai skubėdavusios. Kai tik suskambedavęs dvaro varpas pietums, meška mesdavosi savo krovinį pusiaukelėje su trenksmu žemyn...

Apie kitą įdomų epizodą pasakoja Vilniaus universiteto bibliotekos rankraščių skyriuje saugomas 1759 metų dokumentas. Tai Subačiaus miestiečio Parčevskio pasizadėjimas, kad jis, gavęs iš Mykolo Tyzenhauzo meškutį, atves jį po trejų metų į Skapiškio dvarą išaugintą ir gerai nušertą, o jei meškutis nudvės ar pabėgs, sumokės Tyzenhauzi septynis muštinius...

Jeigu ponas būdavo patenkintas meškininkais, tai leisdavo jiems patiems pakeliauti po kraštą ir užsidirbti pinigų linksminant žmones smuklėse (karčiamose), kaimuose. Už pinigų galima būdavo išsinuomoti meškas ir ilgesnį laiką. Ypač džiaugdavosi meškininkai, jei jie gaudavo vedžiotis drauge mešką,

nes tada jiems atitekdavo atsivestasis meškutis. Tokiu atveju sukviesdavo meškininkai žmones, iškeldavo vaišes ir praminėdavo meškutį kokių nors vardu. Tai būdavo vadinama "meškūčio krikštynomis".

19-jo šimtmečio pabaigoje, su mažėjus girioms ir išnykus meškoms, meškininkai tik retai kada atklysdavo į Lietuvą iš svetur. Jie dar kurį laiką primindavo senuosius laikus, kai mūsų prosenėliai mokėjo pastjuokti ir daugelio rūpesčių slegiami.

Hollywoodo Artisčių Paslaptis Grožio Ir Figūros Išlaikyme

Turbūt niekur kitur nėra tiek daug grožio vergų, kaip filmų sostinėje Hollywoode. Čia pasitvirtina sena patarlė, jog: kas nori šauniai atrodyti, tas turi gerokai ir pakentėti!

Išvažda yra viena svarbiųjų faktorių artistės pasisekime. Už tai ji vartoja visokių priemonių, kad pasiliuktų "straina" ir patraukiančia.

Čia joms ateina į pagalbą sportas. Išsaugojimą grožio vienos žaidžia tenisą, po 20 minučių kasdien, kitos — jodinėja arkliais, trečios — griebiasi golfo, maudymosi.

Atsiranda tokių, kurios laipioja kalnuose.

Visokių priemonių naudojama veido papuošimui. Čia kiekviena artistė turi nuosavų receptų. Vienos naudoja džiovintų rožių lapus akių skaitumui, pamirko tuos lapelius šiltam vandeny, kurio paskiau šlapina akis.

Kitos specializuojasi ritmingam vaikščiojime. Kiekvieną rytmetį užsideda ant galvos dvi ar tris knygas ir apeina 15 kartų aplink kambarį.

Kiek tos artistės praleidžia laiko prie veidrodžio, tai turbūt niekas nedrįstų paskelbti.

Kaip Vaišinosi Senovės Lietuviai

Sventėms atėjus, mūsų protėviai mokėjo pasivaikšinti. Turtingesnieji prisiekdavo jautienos, kiaulienos, paukštienos ir pasigamindavo visokių ragaišių.

Putra arba sriuba buvo gaminama iš miltų, kruopų ir atskiesta pienu. Ypatinai buvo pagarsėjusi rūgščioji putra, "skoba" putra, kurią iki šiam laikui vartoja latviai. Paskiau sekė barščiai, išvirtai su briedžio mėsa.

Biednesni valgė Kalėdose džiovintą jautieną, kiaulieną, pupas, žirnius, vėdarus, košę ir rūgščiąją sriubą.

Turėjo džiovintų grybų, uogų ir kitokių vaisių.

Buvo žinomas šuipynis, deš-

ros, skilandis, kuriuos mes patys dar gerai atsimenam.

Gėrimų taip pat netrūkdavo. Garsiausias iš jų buvo midus, kurį ne tik patys sunaudodavo, bet dar gabendavo į kitas šalis.

Midų darydavo iš medaus ir kuo jis buvo senesnis tuo vertesnis.

Lietuviai pasigamindavo ir piukų naminį alų, kuris turėdavo ir saldumo. Nuo jo greitai pasigerdavo, nes galėjo būti 12-15 nuošimčių stiprumo. Alų ir midų užkasdavo į žemę ažuolinėse bačkutėse ir laikydavo bent dešimt metų.

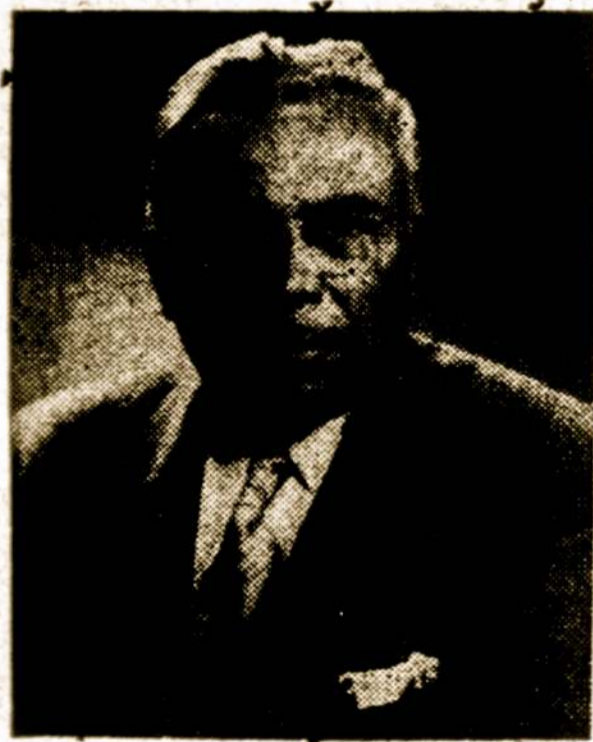
Lietuviai gerdavo iš ragų, kurie buvo pagražinti, kartais net auksu, ir vadinosi taurėmis. Kai kurios tų taurių yra užsilikusios iki mūsų dienų.

Linksmiausių Kalėdų Švenčių

ALFONSE F. WELLS
SUPERIOR COURT TEISEJAS

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ Linkime Visiems Geros Valios Lietuviams

JUSTINAS MACKEVIČIUS

Standard Federal Taupymo ir Skolinimo
Bendrovės

DIREKTORIŲ TARYBOS PIRMININKAS.

JUSTINAS MACKEVIČIUS, Jr.

Standard Federal Taupymo ir Skolinimo
Bendrovės

PREZIDENTAS IR MENADŽERIS.

KALĖDŲ METU

Į Kalėdų žilą naktį aš žiūriu,
Daug abejonės žemė žiburių,
Daug žvaigždžių, žvaigždynų
aš matau,
Jų stebuklus, žemės svečiui,
— tau!

Kur tik žvelgsi, žėri atdarai
Aukso bokštai, arkos,
aukurai —
Žemės protu aprėpt jį negali,
Nes paslaptis perdaug gili...

Vien žvaigždžių nakties tyla
pilni!
Va, ant žemės veržiasi viena,
Va, kita! Greičiau praverk
duris —
Bus, kaip ji, ir tavo
žiburys...

LINKIME LINKSMŲ KALĖDŲ!

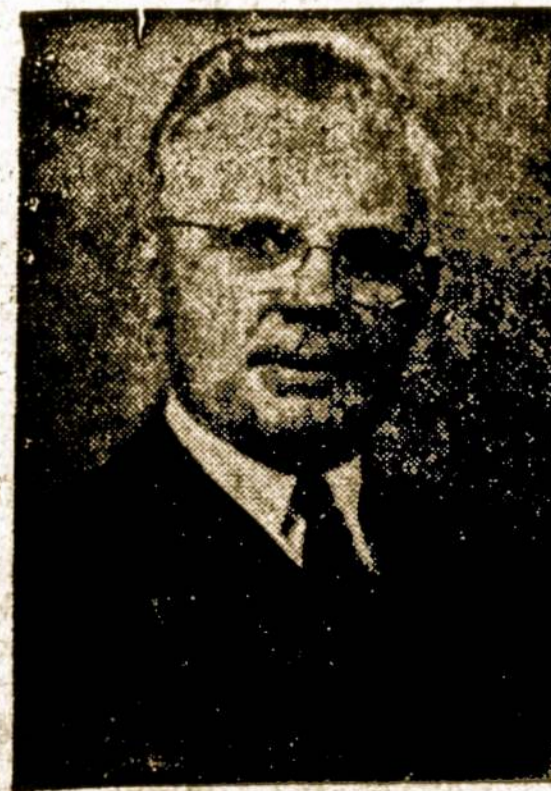

Kalėdų Švenčių bei Naujų Metų proga
sveikina visus savo narius bei prijaučiančius.

Marquette Parko bei apylinkių namų savininkai,
kurie dar nesate šios organizacijos nariai, prašom! prisi-
rašyti, nes šiais laikais privalėtumėm būti visi gerai orga-
nizuoti ir, reikalui esant, ginti savo nuosavybes.

Marquette Parko Namų Savininkų
Draugijos Valdyba

LINKSMIAUSIŲ KALĖDŲ ŠVENČIŲ

S. BALZEKAS, Sr.

DRAUGAMS,
KOSTUMERIAMS

- ir -

VISIEMS
LIETUVIAMS!

S. BALZEKAS, Jr.

BALZEKAS MOTOR SALES, Inc.

"U WILL LIKE US"

CHRYSLER-PLYMOUTH Distributors

4030 Archer Avenue

Phone Virginia 7-1515